

**ПРАВОВІ ОСНОВИ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ**

Каріна Олександрівна Верховодова – студентка IV курсу
факультету № 6 Харківського національного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник: **Валентина Олександрівна Тюріна** – професор
кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського
національного університету внутрішніх справ,
доктор педагогічних наук, професор

СІМЕЙНЕ НАСИЛЬСТВО: ЙОГО ВИДИ І ПРОЯВИ

Анотація. Показано, що сімейне насильство, зокрема відносно жінок, треба розглядати як інтерактивний процес; насильство являє собою численні повторювання у часі різних видів насильства (фізичного, психологічного, сексуального, економічного); доцільно проводити первинну, вторинну і третинну профілактику сімейного насильства.

Ключові слова: насильство, сімейне насильство, психологічне насильство, фізичне насильство, економічне насильство.

Постановка проблеми. Проблема сімейного насилля полягає в тому, що насильство в сім'ї відносно жінок стало розповсюдженим явищем, стало розглядатися як соціальна проблема і одержало негативну оцінку зі сторони суспільства. Багато авторів вважає насильство інтерактивним процесом. Для цього пояснення необхідно враховувати і поведінку обох сторін. Погодження з насильством і готовність до нього є результатом соціального навчання, соціалізації, що розглядається у відповідності з біографічним досвідом.

Зв'язок з попередніми дослідженнями. Проблемою сімейного насильства займалися дослідники: Л. Берковиц, О. Воронина, О. Данилова, Г. Забелина, О. Кравцова, Л. Лейкман, А. Орлов, Л. Уокер, Е. Хвостова, Е. Ярская – Смирнова та інші.

Однак проблема сімейного насильства: емоційного, фізичного, сексуального, економічного, психологічного недостатньо вивчена і потребує проведення низки додаткових досліджень.

Мега нашої роботи: уточнити поняття «сімейне насильство», види насильства, з'ясувати які фактори й умови сприяють виникненню сімейного насильства і визначають особливості його протікання.

Основний текст. Насильство – це використання фізичної сили для завдання травм, жорсткого поводження або навіть вбивства.

Насильство являє собою інциденти (патерни), що повторюються у часі, численних видів насильства (фізичного, психологічного, сексуального, економічного)

Фізичне насильство відносно жінки часто відбувається у стійких сім'ях, що мають дітей. Це той тип сімей, які вважаються благополучними і такими, що відповідають нормі. Жінки, які потерпають від фізичного насильства, мають забагато терпіння і готовність до багатократного пробачення кривдника. Цей терпець може бути пов'язаний зі страхом економічних ускладнень, небажанням залишати дітей без батька, жалістю до чоловіка, побоюванням втратити повагу у суспільстві (1).

Сексуальне насильство відносно жінок включає в себе секс без згоди обох, проти бажання, із застосуванням фізичної сили, погроз, маніпуляцій, залякування, насильницьких здійснень статевого акту після побиття, секс як засіб приниження й образи.

Психологічне насильство є більш поширеним і присутнє практично у всіх випадках насильства в сім'ї. Психологічне насильство передбачає наявність вербальних образ, шантажу, актів насильства відносно жінок для встановлення контролю. Психологічне насильство – це контроль над жінкою, приниження, постійна критика.

Економічне насильство – це контроль за використанням грошей, роботи, кількості та інших матеріальних ресурсів (2).

Як боротися з насильством? Щоб уникнути непоправного, треба своєчасно розпізнати проблему, і насильство має бути припинено ще на початкових етапах, коли тільки «зароджується» насильство, починаючи з емоційного, коли придушується настрої жінки, розмови, думки (2).

Висновок. Сімейне насильство може мати багато проявів, але психологічне насильство, як правило, передре фізичному, сексуальному та економічному. У будь-якому разі насильство треба намагатися припинити на початку його виникнення. Доцільно тимчасово або назавжди припинити стосунки з людиною, яка проявляє емоційне насильство.

Література

1. Закирова В. М. Развод и насилие в семье – феномен семейного неблагополучия. Социологические исследования. 2002. №12. С. 131-133
2. Платонова Н. М. «Насилие в семье» Особенности психологической реабилитации. СПб.: Речь 2004, С. 154